

PAPER_DE_VIDRE_

Número 55, 17/04/10

Déus creadors

Lluc Seguí | ✉ (mailto:lluc@mallorcaweb.net)

Això era i no era un capvespre de sol tebi i núvols prims, quan diversos animals, mà executora i eco de la veu que els havia despertat del somni de dies i de nits, descansaven, al cim de la muntanya més alta, marejats de discutir sobre els seus poders obscurs, esgotats de paraules els que n'eren posseïdors, i de gestos. No tenien clar per què havien arribat al puig, però tots, tanmateix, encara que agafats en la desesperança, intuïen un desig, no confessat abans, de perpetuar-se més enllà d'una existència pròpia, monòtona i infinita, roda que roda cap al buit i el no res. La serp s'arrossegava lentament, mig adormida, i la lluentor de la seva pell deixava a les pedres un rastre verdós que entumia. El corb, ulls tancats, queia i s'alçava de la branca de l'arbre més alt, i obria i tancava el bec com si volgués agafar qui sap què. El moix es rentava minuciosament la cara, tan aviat amb una pota com amb l'altra, remulles de saliva, enyorant el temps en què dormia tranquil i sense necessitats ni manies. La tortuga voltava inquieta, treia el cap, l'amagava, obria la boca vermella i la tancava, enmig d'un remolí de pols. El sebellí observava el món i aclucava els ulls depressa per descansar d'una visió tan pesada. L'abella tremolava en un ball sense sentit, perduda en intents d'acostar-se al cap dels seus companys, contínuament interrompuda pel voltor, avesat a volar amunt i ara condemnat a sentir el baf més intens de la terra, a sentir-se germà de l'aranya, teixint i desteixint la teranyina del dubte sense límit ni compassió possible. El mussol, fart de peresa, movia el cap de manera automàtica i obria alternativament i compassada els ulls, un avesat a observar el passat i l'altre ensinistrat per mirar d'endevinar el futur. El gall jeia i es vinculava a estones, obsessionat a fer sortir el sol d'entre els núvols, conscient de la seva impotència. L'escarabat, finalment, remolcava la femta de tots, reunida amb esforç, i semblava l'únic dels déus tranquil amb la seva existència perfumada, l'únic que tenia clar quin seria el final de tot, l'acabament del llibre antic de la història.

El món, de cop, s'omplí de quietud. El sol cessà i la nit s'apoderà de tot el que vivia, que només eren, llavors i encara, la muntanya i el sol, els astres i la boira, els núvols i els déus avorrits. Més enllà no hi havia res i, encara que al fons del pou no es pogués ni endevinar, la consciència que planava sobre tot dictava la lletania eterna del buit.

"Prou!" cridà el voltor, "no som ningú i jo no m'he criat per ser no res sinó per ser-ho tot! Vull món, necessit món per volar, serralades, torrents, cims, verdor, comes fondes, tot el que bull al meu cap! Ens podrim com estúpids. No puc pus!"

I decidiren, entre tots, que crearien la vida més enllà de la seva ombra llisa i sense arestes. Presa la decisió es condormiren amb la satisfacció de mitja feina complida i ben segurs que necessitarien el descans i tota la força que es poguessin procurar per dur a bon port la tasca que iniciaven. L'aranya els havia proposat que haurien de procurar no interferir-se uns amb els altres perquè (digué) si no, no sabia què podria passar. El mussol, vident i caut, amb l'ull esquerre encara encès, ho digué clarament: ens menjarem sense compassió, i serà tot fet de nosaltres...

Ja adormits profundament, els capets bullien i les visions i els somnis cavalcaven remorosament. Així, el voltor somniava que creava el món amb el moviment de les seves alotes, el corb obrint i tancant el bec i crullant la clovella dels ous que en sortien, el moix llepant-se per tot arreu, el gall expulsant-lo a cada nota del seu

cant, l'abella voletejant i picant amb el seu agulló en el buit com si esclatàs globus de vida amagada, l'aranya teixint veloçment el dibuix de l'univers, la serp inventant-lo a cada moviment de ventall del seu cos rivetejat de colors, l'escarabat modelant-lo a cops secs, el sebellí amb la força de la seva mirada i el vaivé dels ulls, la tortuga traginant passa a passa i el mussol simplement tancant els ulls i imaginant tot allò que creava i que era creat a cada parpelleig.

L'endemà començà la tasca imposada. Els deus es retiraren uns dels altres i es concentraren, amb l'esperança d'un futur apassionant. Només el mussol expressà una vegada més els seus dubtes, que varen ser rebuts amb una estrepitosa cridòria. Confiats i feliços, dedicaren la jornada, sense principi ni final, a fer la seva feina. Uns més aviat i d'altres més lentament anaven bastint tot el que seria conegut però a poc a poc es temeren que no creaven el món així com havien somniat la nit passada, i s'estranyaven i comprenien finalment que el creaven així com havia somniat algun dels seus companys. Tal meravella produïa sensacions contradictòries en tots: curiositat, gelosia, malsofridura, desig de venjança. El voltor s'estufava les plomes i es clavava urpades i a cada cop brollava sang i de la sang naixia el món; el moix, en canvi, teixia una garlanda fantàstica amb les potes, com de malabarista, i a cada parell de jocs de serpentines veia créixer entre els bigots i les ungles l'imaginat en el somni. El sebellí tancava els ulls, impotent i sense voler-ho fer, i pensava en el món i el món creixia i creixia al seu pas, i de cada vegada restava més astorat i sorprès; al seu costat, el mussol siulava maquinalment, amb un ritme frenètic, i a cada expulsió d'aire deixava anar el fruit de les seves curolles. La serp infantava amb la mirada, trista i desconcertada, mentre s'adonava que l'escarabat movia el cos diminut en cercles sense sentit i del rastre creixien núvols indefinits que es transformaven en essers despertats de cop a la vida. El corb, mentrestant, movia les ales sense poder volar, com fermat a la penya, i l'aire es removia entorn seu i dibuixava formes inconcretas que voleiaven uns instants com flocs de neu i amb la fredor o amb la calor es posaven i existien. El gall esgranava una lletania de cops de bec a dreta i a esquerra, brandava els esperons i ponía, aliè a la seva naturalesa i perdut en un infinit de transformacions, uns ous enormes que trencava amb el mateix bec esmolat, i d'ells guaitava la vida per miracle. Prop, amagada i avergonyida, l'abella rodava per terra, perduda l'ànima i el seny, furgant pels racons, acaramullant la pols i extraient de cada embranzida ossos i cossos nous i falaguers. I l'aranya i la tortuga, lluny de tothom, s'espiaven entre batecs, la primera agullonant sense esma i la segona agombolant a cops formes i colors de primer foscos i càlids per moments i que, com tot el que sortia dels seus treballs (dels de tots, cadascú contrafet en el seu propi estil natural) anava descendint cap a la plana i poblava un món que es descabdellava en la seva mesura.

Els déus acabaven les forces però el seu món particular era ja viu i ho omplia tot. I encara que desitjaven aclarir què havia passat amb els seus somnis es retiraren a descansar i així va ser per dies i més dies i més dies.

En despertar, a la fi, un remoreig dispers pujava des de la vall, un xiuxiueig constant i sense formes que s'estenia de cap a cap de l'univers. Els déus, novament, sorpresos, no deixaven de moure's, inquietos i un punt preocupats per com havien anat les coses. Alguns començaven a demanar-se en veu alta què havien fet, o si potser no hauria estat més convenient haver-se conformat amb el que tenien, encara que fos aquella solitud infinita i aquella frustració de qui ho té tot i no pot tenir res. El mussol investí a xerrar, un parell de vegades, però el feren callar entre tots, perquè ja coneixien els seus mals averanys, o en sospitaven. La tortuga, veient que creixia la remor, mal feta i nyiga, mormolà: "no vàrem convidar l'anfós i ara ens passa això..." Les seves paraules varen caure com una barrumbada sobre la resta. Tots pensaven que era veritat, i que aquella potser era la raó de la seva inquietud. Si no hi ha l'anfós el món no pot anar bé, continuava. No és que no el convidàssim, perquè a mi (cridava el gall) ningú no em va dir res, és que no ha volgut venir, o que no ha tengut les mateixes necessitats que els que som aquí. Ben

dit, confirmà el voltor, al cap i a la fi som déus de terra i d'aire, i alguns podem caminar i volar, i l'anfós només neda.

Convençuts, més de mala manera que de bona, es tranquil·litzaren, però automàticament l'aranya va remoure la serenitat aparent que regnava amb la pregunta que tots esperaven, perquè tots eren conscients del que havia succeït: per què jo havia d'anar a picar amb l'agulló en lloc de teixir? qui li manava, a ell (assenyalà, acusant-lo, el moix), que amb les potes fes com qui teixir, que és el que a mi em pertoca? Llavors, tots varen ésser conscients que tenien un enemic, un usurpador: aquell que s'havia apropiat del seu somni i l'havia duit a la pràctica. Però a la vegada s'adonaren que també tots i cada un d'ells havia actuat com ho hauria d'haver fet algun dels seus companys i que, per tant, en definitiva, també tots eren usurpadors, traidors i traïts: de la seva pròpia naturalesa (el gall no se'n podia avenir, que hagués post ous), del seu propi somni i del d'un dels seus companys.

Callaren. La plana, els vessants de la muntanya i més enllà de tot, brunzia encara, sense moviment aparent. El vent pastava amb tranquil·litat els cimals dels arbres, la cuculla dels puigs, pentinava els colls i les bardisses, empenyia els núvols i es deixava empènyer. No es podien distingir veus ni crits, ni en realitat res de concret: tot era mescladissa, cabermoni, una teranyina com la mar, allà al fons.

Passats uns dies més o menys serens s'encetaren novament les bregues quan el sebel·lí s'atribuí la creació d'un torrentó que aparegué de sobte, de més amunt del seu setial, i que començà a enfangar-ho tot i a arrossegar macolins per avall. Tu! s'exclamaren alguns, i què hi tens a veure, amb torrentons? Això és cosa meva, digué la serp: serpenteja com jo. Pots pensar, protestà el moix: corre com jo! Vola com jo, se sentí, o camina depressa com jo (la pobra tortuga), arreplega la brutor (l'escarabat), fa net (l'abella). El mussol aturà les discussions. "Veig el futur", sentencià, "no el diré de paraula perquè no el vull forçar; aquesta nit tots tendrem un nou somni".

I així va ser, perquè l'endemà els déus creadors havien somniat una veu de més enllà de tots ells (potser era la mateixa que els havia reunit...) que els indicava el camí: havien de destruir el món que havien creat, que només els era font de conflictes. Així restarien com abans, però més conformats, perquè haurien passat la prova, si més no. Presa la decisió, com havien fet la primera vegada, s'adormiren. Només el mussol, un ull encès, vetllava: observà el cel i els estels, la plana, el torrent, els seus companys adormits com estúpids, les carusses que els provocava el somni. Mirà el gall una estona llarga, i s'adormí finalment, intranquil, perquè endevinà (no podia ser d'altra manera) com anirien les coses.

Somniaren, sí, de manera vaga, fets inconnexos, criatures estranyes en forma d'objectes inanimats, plantes amb facultats de déu, roques com de cotó, plenes d'ulls i de saviesa. El batec dels seus cors s'accelerà i alguns ploraren sense voler, perquè no tot és crear o destruir, o esbucar el que s'ha bastit amb esforç, o conviure amb els propis monstres. Quan en va ser l'hora, despertaren a crits. Les darreres imatges del somni explicaven con un dels déus companys els matava, amb violència i amb la riulla a la cara. I qui els matava era precisament l'usurpador, qui havia creat el món a la realitat així com la víctima havia somniat la primera vegada: el sebel·lí picava el cos de la serp fins que quedava no res, el voltor llançava el corb, incapaç de volar, des del penyal més alt, l'aranya atrapava el moix en una teranyina estranguladora, l'escarabat enterrava la tortuga en un caramull de fems fins que s'asfixiava, el mussol s'empassava sencer el sebel·lí i n'escupia els ossos, la tortuga sorprenia l'abella i la feia esclatar entre les potes, el gall esperonejava el mussol i li arrabassava els ulls, el moix fitorava el voltor fins exsucar-lo, la serp s'engolia l'escarabat amb avidesa, el corb destrossava el gall en quatre cops de bec.

Es miraren, recelosos. Què havien fet fins arribar a aquell punt? Què havia passat

fins arribar a allò que els succeïa? Començaren a amagar-se uns dels altres, ells i elles, que ho feren tot i a qui tot devia la vida. "És l'anfós qui ens emmetzina els somnis...", aventurà la tortuga.

"No. Som nosaltres". La veu retronà. Era una estranya criatura, sostinguda sobre dues cames fortes i peludes, acompanyada, unes passes per darrera, d'altres criatures parescudes, de cabelleres llargues i bastons flexibles acabats en petites ungles arrodonides. Continuà el primer: "Ens heu creat, és veritat. Alguns de nosaltres som vius com moixos, seductors com aranyes, llestos com mussols. D'altres som lents com tortugues. Jo som potent com l'anfós (un sospir entre alenada de por i de sorpresa s'estengué pel cim) i m'he espavilat com totes les criatures d'aigua..."

Els déus restaren paralitzats.

"Anit passada hem somniat que ens volíeu matar i ens hem avançat. Aquí ens teniu. Si no ho feis aviat ho farem nosaltres i haureu acabat de patir. Decidiu-vos i descansau en pau."

No serviren de res les potes ni les ales, ni el verí, la rapidesa o les trampes. El bec del gall enfilava un dels ulls encesos del mussol, que mirava d'il·luminar per darrer cop el món que era i que no era, que naixia i era destruït de cap a cap del buit i del no res.

Tot això passava a l'origen del temps, i encara ara.